

Učbenik str. 176

1a.naloga

odstotek	12%	36%	50%	73%	92%	140%
ulomek	$\frac{12}{100}$	$\frac{36}{100}$	$\frac{50}{100}$	$\frac{73}{100}$	$\frac{92}{100}$	$\frac{140}{100}$
okrajšani ulomek	$\frac{3}{25}$	$\frac{9}{25}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{73}{100}$	$\frac{23}{25}$	$\frac{7}{5}$
decimalna številka	0,12	0,36	0,5	0,73	0,92	1,4

1b. naloga

odstotek	3%	24%	60%	81%	98%	155%
ulomek	$\frac{3}{100}$	$\frac{24}{100}$	$\frac{60}{100}$	$\frac{81}{100}$	$\frac{98}{100}$	$\frac{155}{100}$
okrajšani ulomek	$\frac{3}{100}$	$\frac{6}{25}$	$\frac{3}{5}$	$\frac{81}{100}$	$\frac{49}{50}$	$\frac{31}{20}$
decimalna številka	0,03	0,24	0,6	0,81	0,98	1,55

2a. naloga

ulomek	$\frac{3}{5}$	$\frac{7}{10}$	$\frac{13}{20}$	$\frac{1}{25}$	$\frac{61}{50}$
odstotek	60%	70%	65%	4%	122%
decimalna številka	0,6	0,7	0,65	0,04	1,22

2c. naloga

ulomek	$\frac{4}{7}$	$\frac{5}{9}$	$\frac{11}{12}$	$\frac{7}{3}$	$\frac{45}{75}$
odstotek	57,1%	55,6%	91,7%	233,3%	60%
decimalna številka	0,571428..	0,555...	0,9166..	2,33..	0,6

5. naloga

$$120\% = 1\frac{1}{5} \quad 5\% = 0,05 \quad 0,6 = \frac{3}{5}$$

V zvezek zapiši:

RAČUNANJE ODSOTKOV

Pri računanju z odstotki nastopajo tri količine: odstotek, del celote in celota.

Danes si bomo ogledali kako se izračuna odstotek, če sta znana celota in del celote.

Oglejmo si primer:

Posejali smo 50 zrn fižola. Vzklilo jih je 46. Koliko odstotkov zrn je vzklilo?

Rešujemo lahko na enega izmed dveh ponujenih načinov:

1.način

Računanje z ulomkom

$$\frac{46}{50} = \frac{92}{100} = 92\%$$

Postopek:

- delež delimo s celoto, zapišemo v obliki ulomka
- ulomek razširimo na imenovalec 100
- zapišemo z odstotkom

2.način

Reševanje s sklepanjem

del celote	odstotek
50 zrn	100%
1 zrno	2%
46 zrn	92%

Postopek:

- vsa zrna so celota torej 100%
  - torej je 1 zrno 50krat manj, torej 2%
  - 46 zrn je 46krat več kot eno zrno, torej $2 \cdot 46 = 92\%$
- Obvezno zapišemo odgovor: Vzklilo je 92% zrn.**

Zgled:

0,6km dolgo ograjo bodo poravili na dolžini 12m. Koliko odstotkov ograje je še treba popraviti?

1.način

Računanje z ulomkom

$$\frac{588}{600} = \frac{98}{100} = 98\%$$

Postopek:

- delež delimo s celoto, zapišemo v obliki ulomka (enote!!)
- ulomek krajšamo na imenovalec 100
- zapišemo z odstotkom

2.način

Reševanje s sklepanjem

del celote	odstotek
600m	100%
1m	0,166..%
588m	98%

Postopek:

- cela cesta je celota torej 100%
  - torej je 1m 600krat manj, torej 1,666%
  - 588m je 588krat več kot en meter, torej 98%
- Obvezno zapišemo odgovor: Popraviti je potrebno še 98% ograje.**

Reši naloge v učbeniku str.179/1, 2 in str.180/8,9,10

Rešitve boš preveril na naslednjem delovnem listu.